

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 8

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Løten

Emne: Beit og brom

Bygdelag: Løvbygd

Oppskr. av: Aksel Andersson

Gard:

(adresse): Adalsbruk

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Ein har mytta ris og tunne kvister til fôr attåt høy, og gjer det noko på veg i utkarane av bygda erno.

Beit og ris er dei namna ein mest høyjer, og bjørk er det treslaget som helst har vore mytta.

2. Nedskrivaren har ikkje høyrst noko særskilt namn anten på det å hente heimsris, eller på ~~kjøp~~ ^{kjøp} ~~mengen~~ ein tek dette riset på.

3. Beitet tok dei um vinteren, og dei friske kvistene med laukknupper ein varen.

4. Øks og laukhakk (hakk-kniv) har vore den vanlege reidskapen ^{og borte}.

5. Lau og geit fekk riset tilkøpt ute på tullet, og åt og gnog an det soleis som det var.

6. Ordet "beitakost" er ikkje brukt her, og heller ikkje er det noko anna namn som er algjengd. - Ned i bygda er det ikkje geit, og jamvel dei fåe sauene som finst, vert ikkje føra med lauk og bork som i gamle dagar. På garden Løv.

* Kari Storsveen, Adalsbruk, 91 år, kjennest ikkje ved det.

Bemningsted fortel soleis faderveis man-
nen Knut B. at dei ikkje tek lauv at
sæne sine lenger. Arbeidet med det
verk for dyrt. Og like eins er det nok
på dei fleste gardane. Dei gamle nem-
ningane gjev difor av bruk, og bestkøst
eller riskøst og barokøst-som skuldr
vera dei næraste orda å gripe til her,
har ikkje noko handfast grunnlag
lenger.

7. Skikken frå langfredag med å tate
beit på fasthandr hjørta utan oks eller
kniv, er heilt ukjend.

Tillegg:

Ordet brom.

I Låten ser det ut til, at ordet brom
ikkje er kjent i anna meining enn „melm
eller jærugods som ikkje er anna enn skape“,
„Selja omnen tel brom“.

På Ringsak har brom dessutan vore
mykta um frukttrælane, serleg på bjørk.
Nedskrivaren hegsar soleis frå barnstønen
(kring heundreårskipet) at det var på tale
når det skuldr takast bjørkelåv, at ein
ikkje måtte hogge ned tre med for mykje
brom; for slikt lauv vilde ikkje kua ta.
(På ein tur til heimbygda i år spørde eg etter
dette ordet; men til mi undring råka eg ikkje
på nokon som kjende det i denne siste tydinga
lenger, endå det var folk som hadde ferdest
saman med foreldra mine i si tid.)

I Låten kallar dei (frukt)trælar for Komer.

B.

A.

1892